នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 03-Oct-2014, 13:56
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយសាលាដំបូង **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

សំណើជាបន្ទាន់សុំឲ្យពិចារណាឡើងវិញ លើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ សវនាការលើអង្គសេចក្ដីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីការពារក្ដីលោក ខៀវ សំផន

លោក គង់ សំអុន

លោកស្រី Anta GUISSÉ

លោក Arthur VERCKEN

អ្នកជំនួយការ

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR

លោក Pierre TOUCHE

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការសាលាដំបូង

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យូ ឧត្តរា

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត
កញ្ញា Cécile ROUBEIX
លោក BOSSIS Clément

មេធាវីនៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីខាងការពារក្ដីរបស់លោក នួន ជា

សូមគោរពអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ (“សេចក្តីសម្រេច”) អង្គជំនុំជម្រះបានច្រានចោលការស្នើសុំរបស់លោក ខៀវ សំផន ដែលស្នើសុំពន្យារការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២/០២ ដោយរង់ចាំសាលដីកាស្ថាពរពីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសិន (“តុលាការកំពូល”)។[1] នៅថ្ងៃដដែលនោះ អង្គជំនុំជម្រះបានចេញ *“ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២”* [2] (“ដីកា”) ដែលកំណត់ផ្នែកទីមួយនៃកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល ពីថ្ងៃទី ១៧ ខែតុលា ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤។[3]

២. ដូចមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ជាច្រើនដងរួចមកហើយ នៅក្នុងពេលថ្មីៗនេះ គឺនៅថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ នៅក្នុងសវនាការបឋមសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២[4] បើគិតតាមលក្ខណៈសត្យានុម័ត វាមិនអាចទៅរួចទេក្នុងការរៀបចំការពិភាក្សាដេញដោលសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ផង និងតាក់តែងសារណាបណ្តឹងបណ្តឹងសាទុក្ខផង ក្នុងជាមួយគ្នានោះឡើយ។ ម៉្យាងទៀត ស្ថានភាពនេះ មិនអាចឲ្យ លោក ខៀវ សំផន ចូលរួមបានពេញលេញ នៅក្នុងការការពារក្តីឡើយ។ លើសពីនោះទៀត នៅមានសំណួរច្រើនណាស់ដែលត្រូវចោទឡើងស្តីពីលក្ខខណ្ឌក្នុងការរៀបចំសំណុំរឿង ០០២/០២ ហើយសំណួរខ្លះមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងខ្លឹមសារនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខនៃភាគី។

៣. លោក ខៀវសំផន ក៏បានស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះឲ្យពិចារណាលើដីការបស់ខ្លួនឡើងវិញ ដោយមិនកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២/០២ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ របស់មេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឡើយ។ សំណើ

---

[1] សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំពន្យារការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ **E314/5** (“សេចក្តីសម្រេច”) ។

[2] ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ **E316** (“ដីកា”)

[3] ដីកា **E316** ទំព័រ៤ និងឧបសម្ព័ន្ធ **E316.1**.

[4] ប្រតិចារឹកសវនាការ (“ប្រតិចារឹក”) ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ **E1/240.1** ទំ ៣៨ បន្ទាត់ទី១៦ រហូតដល់ ទំ ៣៩ បន្ទាត់ទី១៧។

នេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយអនុវត្តតាមយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងតុលាការកំពូល ដែលសុទ្ធតែបានវិនិច្ឆ័យជាបន្តបន្ទាប់ថា អ.វ.ត.ក អាច ពិចារណាឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេច របស់ខ្លួន នៅពេលដែលមានមូលដ្ឋានស្របច្បាប់ (*« legitimate basis »*)[5] ក្នុងករណីដែល សេចក្តីសម្រេចពេលមុនៗមានកំហុស ឬបង្កឲ្យមានភាពអយុត្តិធម៌ ឬនៅពេលដែលការ ពិចារណាឡើងវិញនោះ មិនផ្ទុយទៅនឹងផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌។[6] មេធាវីការពារក្តីសូម យល់ស្របថា ត្រូវពិចារណាលើដីកានេះឡើងវិញ ពីព្រោះថា ម្យ៉ាងការរៀបចំសំណុំរឿងពីរ វគ្គក្នុងពេលដំណាលគ្នា អាចបង្កឲ្យមានព្យសនកម្មដល់ការការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព (I) ហើយម្យ៉ាងទៀត វាជា ប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែលត្រូវដោះ ស្រាយបញ្ហានីតិវិធីទាំងអស់ មុននឹងចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២/០២ (II)។

I. អំពីការដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីមិនអាចរៀបចំសំណុំរឿងពីរវគ្គក្នុងពេលដំណាលគ្នាដោយឥតបង្កព្យសនកម្មដល់ លោក ខៀវ សំផន

៤. ដោយមានបំណងចង់បានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា និងការសន្សំពេលវេលាក្នុងនីតិវិធីតុលាការ ចំពោះ មេធាវីការពារក្តី វាជាការសមស្រប ប្រសិនបើសំណុំរឿង ០០២/០២ មិនចាប់ផ្តើមមុនពេល តុលាការកំពូលសម្រេចលើបណ្តឹង និងសម្អាងសាទុក្ខទាំងអស់ ដែលបានលើកឡើងដោយ មេធាវីការពារក្តី ប្រឆាំងនឹងការវិនិច្ឆ័យផ្តន្ទាទោស នៅថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ("សាលក្រម")។ ជាពិសេសនៅក្នុងសម្អាងហេតុ អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធថា ៖ *"គេអាច ប៉ាន់ស្មានដោយសមហេតុផលបានថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលប្រាកដជានឹងចេញសាល ដីកាលើសំណុំរឿង ០០២/០១ នៅមុនការជំនុំជម្រះក្តីណាមួយក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ត្រូវ បានបញ្ចប់។ ដូចនេះ ភាគីទាំងអស់នឹងមានឱកាស នៅពេលនោះដាក់សារណាទៅអង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង ពាក់ព័ន្ធនឹងសម្អាងហេតុណាមួយ ដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សម្រេច ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២។"*[7]

---

[5] សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីអំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយខ្លួនឯង ថ្ងៃទី ២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៨ **C22/I/68** កថាខណ្ឌ 25។

[6] សេចក្តីសម្រេច E314/5 កថាខណ្ឌទី៧។

[7] សេចក្តីសម្រេច **E314/5** កថាខណ្ឌ ៧។

៥. មេធាវីការពារក្តីគ្មានជម្រើសអ្វីផ្សេងក្រៅតែពីទទួលយកជំហរ របស់អង្គជំនុំជម្រះលើចំណុចនោះឡើយ។ មេធាវីការពារក្តីសុំរក្សាសំណើបន្ទាប់បន្សំរបស់ខ្លួនសុំប្តឹងជិតចិត្ត និង ចាត់តាំងក្រុមប្រឹក្សាអង្គជំនុំជម្រះថ្មី ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើសុំ E314/1 ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤។[8] ក៏ប៉ុន្តែ មេធាវីការពារក្តី សូមកត់សម្គាល់ថា អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលស្គាល់យ៉ាងច្បាស់ក្រឡែតថា សាលដីកានៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលអាចនឹងមានឧប្បត្តិហេតុទៅលើសំណុំរឿង ០០២/០២។

ដីកានេះអាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ការការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ និងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២

៦. មេធាវីការពារក្តីបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ ដែលនៅក្នុងបណ្តឹងនោះ មេធាវីការពារក្តី បានសុំឱ្យបដិសេធសាលក្រម និងស្នើសុំលើកលែងការចោទប្រកាន់លើរូប លោក ខៀវ សំផន។[9] ក្នុងចំណោមសម្អាងហេតុសំខាន់ៗនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ មានបែបបទនៃការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានទុកមុនរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅលើអង្គហេតុដែលមានក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ និងការភ័ន្តច្រឡំរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅលើការទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌរបស់ លោក ខៀវ សំផន ជាពិសេសនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីពីសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ គឺជាចំណុចអាទិភាព បើនិយាយពីយុទ្ធសាស្ត្ររបស់មេធាវីការពារក្តី។ ពីព្រោះថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ទៅលើការទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ គឺជាគោលដៅដ៏សំខាន់សម្រាប់កំណត់ការទទួលខុសត្រូវ របស់

[8] សំណើរបស់ លោក ខៀវ សំផន សុំឱ្យពិនិត្យឡើងវិញពីភាពចាំបាច់ក្នុងការរង់ចាំសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ចូលជាស្ថាពរ មុននឹងចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះសំណុំរឿង ០០២/០២ និង សុំឱ្យពិនិត្យឡើងវិញពីការចាត់តាំងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះថ្មីមួយ **E314/1** ថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤ កថាខណ្ឌ៤៨ និងកថាខណ្ឌបន្តបន្ទាប់។

[9] បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមសម្រេចក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ **E313/2/1**

លោក នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២។

៧. ជាស្វ័យប្រវត្តិ គោលដៅរបស់មេធាវីការពារក្តី គឺធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃអង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវបដិសេធដោយតុលាការកំពូល។ បើគ្មានចំណុចទាំងនោះទេ មធ្យោបាយខាងការពារក្តី សម្រាប់បង្ហាញនៅក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២ ប្រាកដជាមានតិចតួចបំផុត។ វានឹងមិនសូវមានអត្ថន័យប៉ុន្មានឡើយ ប្រសិនបើមេធាវីការពារក្តីមិនអាចពង្រីកការទិតៀនរបស់ខ្លួនទៅលើសាលក្រម ឲ្យបានពេញលេញ និងទាំងស្រុង នៅក្នុងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនទេនោះ។

៨. ទោះបីជាអង្គជំនុំជម្រះ បានលើកឡើងនៅក្នុងដីការបស់ខ្លួនថាបានលើកឡើងថា *"តម្រូវការធនធានជាច្រើនរបស់ភាគីនាពេលបច្ចុប្បន្នដើម្បីរៀបចំសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណានៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១"* ដោយកំណត់ពេលចាប់ផ្តើមនៃការពិភាក្សាលើអង្គសេចក្តី នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា យ៉ាងណាក្តី តែអង្គជំនុំជម្រះមិនបានទៅដល់ចុងបញ្ចប់នៃការរិះគិតរបស់ខ្លួនឡើយ។ ពីព្រោះថា ការចាត់ទុកថាមានតែបណ្តឹងសាទុក្ខតែមួយគត់ដែលតម្រូវឲ្យមានមធ្យោបាយច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ វាជាការមិនត្រឹមត្រូវឡើយ។

៩. ជាការគួរឲ្យស្តាយ សមាសភាពនៃក្រុម មេធាវីការពារក្តីមិនអាចពង្រីកបន្ថែមបានឡើយ រីឯម៉ោងពេលបំពេញការងារក៏មិនអាចពង្រីកបានដូចគ្នា។ វាគ្មានប្រយោជន៍ទេ ដែលអង្គជំនុំជម្រះប្រកាសថា បានរៀបចំ *"ប្រតិទិនសវនាការស្រាលជាងមុន"* តែអង្គជំនុំជម្រះមិនគិតទេថា ការបំពេញការងារនៅក្នុងសវនាការ គ្រាន់តែជាផ្នែកតូចមួយដែលគេមើលឃើញ រីឯការងាររៀបចំត្រៀមសវនាការមានច្រើនជាងនេះទៅទៀត ដែលអង្គជំនុំជម្រះក៏បានដឹងថាបានធ្លាប់លើកឡើងពីចំណុចនេះពីពេលមុនទៀតផង។[10] ប៉ុន្តែការងាររៀបចំនៅក្រៅសវនាការនេះមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានត្រឹមត្រូវទេ ប្រសិនជាគេត្រូវធ្វើឡើងស្របពេលជាមួយនឹងការសរសេរសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលតម្រូវឲ្យមានការរៀបចំច្បាស់លាស់ ការប្រមូលផ្តុំអារម្មណ៍ និងការស្រាវជ្រាវ។ សូមរំឭកថា

[10] ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣ **E1/238.1** ពីទំព័រ ៩៩ បន្ទាត់ទី៧ ដល់ទំព័រ ១០០ បន្ទាត់ទី១។ សំណើជាបន្ទាន់សុំឲ្យពិចារណាការឡើងវិញ លើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២

សាលក្រមមានចំនួន ៧៧៦ ទំព័រ និង ៣២៩៨ កំណត់ជើងទំព័រ។ សូមរំឭកបន្ថែមទៀតថា អង្គជំនុំជម្រះខ្លួនឯងផ្ទាល់បានបញ្ជាក់ថា មិនអាចសរសេរសាលក្រមនេះផង និងរៀបចំសវនាការនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ផង ក្នុងពេលដំណាលគ្នាបានទេ![11] ដើម្បីសម្រាយន័យសេចក្ដីរបស់ លោកចៅក្រម LAVERGNE ដែលបានពន្យល់ថា ពេលចាំបាច់សម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការតាក់តែងសាលក្រម ជាពេលដែលមិនអាចរឹតបន្តឹងបានឡើយ គឺថា *"យើងត្រូវមានលទ្ធភាពក្នុងការផ្តោតអារម្មណ៍យ៉ាងស៊ីជម្រៅទៅលើបញ្ហាចម្រូងចម្រាស ហើយដែលត្រូវការពេលវេលានោះ។"*[12]

១០. ដូច្នេះ តាមរយៈដីការបស់ខ្លួន ដែលកំណត់ពេលវេលាចាប់ផ្តើមកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលសម្រាប់ សំណុំរឿង ០០២/០២ មុនពេលដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ នេះ អង្គជំនុំជម្រះកំពុងតែដាក់មេធាវីការពារក្តី ឱ្យស្ថិតក្នុងអលទ្ធភាពក្នុងការការពារផលប្រយោជន៍ លោក ខៀវ សំផន ឱ្យបានត្រឹមត្រូវយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែត ។ អាក្រក់ជាងនោះទៀត អង្គជំនុំជម្រះបានដាក់ឱ្យមេធាវីការពារក្តី ប្រឈមមុខទៅនឹងជម្រើសដែលមានព្យសនកម្មសម្រាប់ជនជាប់ចោទ ៖ សរសេរសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខបានត្រឹមត្រូវ តែមិនមានពេលរៀបចំសវនាការក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ឬសរសេរសារណាមិនបានល្អ និងមិនជាទីពេញចិត្ត ហើយផ្តោតអារម្មណ៍ទៅលើសំណុំរឿង ០០២/០២ ជាមួយនឹងការការពារក្តីមួយដែលមិនពេញលេញ ដោយសារតែទទួលឥទ្ធិពលពីសាលក្រម លើសំណុំរឿង ០០២/០២ នេះ។

១១. វាជារឿងអយុត្តិធម៌ដែលដាក់ លោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់ ឱ្យប្រឈមមុខទៅនឹងជម្រើសបែបនេះ។ ក្រមសីលធម៌នៃមេធាវី ក្នុងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចែងថា មេធាវី *« shall respect and abide by the principle of integrity and honesty »*[13] and *« make efforts for true faire trial,*

[11] ជាឧទាហរណ៍ ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣ **E1/238.1** ពីទំព័រ ៩៩ បន្ទាត់ទី៧ ដល់ទំព័រ ១០០ បន្ទាត់ទី១។ ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣ **E1/238.2** ពីទំព័រ ១១១ បន្ទាត់ទី៤ ដល់ទំព័រ ១១៣ បន្ទាត់ទី៤។

[12] ប្រតិចារឹក ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣ **E1/238.2** ទំព័រ ១១១ បន្ទាត់ទី១៧-១៩

[13] ក្រមសីលធម៌នៃមេធាវីដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាត្រា ៦។

law compliance and due process. »[14]។ សំណើយើងខ្ញុំនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយអនុវត្តតាមគោលការណ៍ទាំងនេះ។ វាជាការការទទួលខុសត្រូវរបស់ មេធាវី លោក ខៀវ សំផន ដែលត្រូវជូនដំណឹងដល់លោកអំពី ហានិភ័យដល់ការការពារក្តីរបស់លោក ក្នុងការជ្រើសបែបនេះ និងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យអង្គជំនុំជម្រះយល់ពីបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ ដើម្បី ឲ្យមានឡើងវិញនូវលក្ខខណ្ឌនានានៃការកាត់សេចក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌។

១២. បើគិតតាមទស្សនៈសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ មេធាវីរបស់ លោក ខៀវ សំផន មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការការពារឲ្យបានប្រសើរបំផុត ប្រកបដោយភក្តីភាព ដោយឯករាជ្យភាព និងមិនតម្រូវចិត្តអ្នកណាម្នាក់ នូវអត្ថប្រយោជន៍របស់កូនក្តីខ្លួន។ នេះជាកាតព្វកិច្ចដែលស្តែងចេញពីអត្ថបទច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ[15] ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវី។ ជាឧទាហរណ៍ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណៈមេធាវីក្រុងប៉ារីស ដែលមេធាវីអន្តរជាតិទាំងពីររបស់លោក ខៀវ សំផន ស្ថិតនៅក្រោមឱវាទនោះ កំណត់ថែមទៀតថា *"មេធាវីមានកាតព្វកិច្ចការពារផលប្រយោជន៍របស់កូនក្តីខ្លួនឲ្យបានប្រសើរបំផុតច្រើនជាងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនទៅទៀត"* [16]។ ចំពោះមេធាវីរបស់ លោក ខៀវ សំផន វិញ មកដល់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីនេះ និងដោយគិតដល់ផលវិបាកលើការបន្តសំណុំរឿង ០០២ផង ការការពារផលប្រយោជន៍របស់កូនក្តីឲ្យបានប្រសើរបំផុត គឺត្រូវធានាឲ្យបាននូវការបំពេញរាល់ការងារចាំបាច់ទាំងអស់សម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ឲ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងប្រកបដោយគុណភាព។

ដីកា អាចរាំង លោក ខៀវ សំផន មិនឲ្យចូលរួមបានពេញលេញក្នុងការការពារក្តីរបស់លោក

[14] *Ibidem*, article 38.

[15] ជាឧទាហរណ៍ ៖ គោលការណ៍មូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់គណៈមេធាវី អនុម័តដោយសមាជលើកទី៨នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីបង្ការឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅ នៅទីក្រុង ឡាហាវ៉ាន (គុយបា) ពីថ្ងៃទី២៧ ខែសីហា ដល់ថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩០ កថាខណ្ឌ ១២-១៥ ។ ធម្មនុញ្ញនៃគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃមេធាវីអឺរ៉ុប និងច្បាប់ក្រមសីលធម៌មេធាវីអឺរ៉ុប ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីអឺរ៉ុប ឆ្នាំ ២០០៨ ទំព័រ៥-៨។

[16] បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគណៈមេធាវីក្រុងប៉ារីស មាត្រា ២១.២.៧

១៣. ទោះជាក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ក៏ដូចជាសំណុំរឿង ០០២/០២ លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានចោទប្រកាន់អំពីបទឧក្រិដ្ឋដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុត។ លោកមានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការការពារក្តីរបស់លោក។ យើងគួររំឭកនៅទីនេះ នូវយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដើម្បីប្រទេសយូហ្គោស្លាវី ក្នុងរឿងក្តីរបស់ *Mladic* ដែលក្នុងរឿងក្តីនោះ ចៅក្រមនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដើម្បីប្រទេសយូហ្គោស្លាវីបានចាត់ទុកថា « *the division of time and attention that would be required of the Accused to participate in his defence to both cases could render his participation less effective and also necessitate a slower pace of proceedings for both trials* »[17]។ ដូចមេធាវីការពារក្តីធ្លាប់បានបញ្ជាក់ក្នុងសារណាមុនៗរួចហើយ[18] ៖ "*សច្ចភាពនេះ ពិតជាត្រឹមត្រូវក្នុងករណីដំណើរការនីតិវិធីជាច្រើនក្នុងពេលតែមួយ ទោះបីជាដំណើរការនីតិវិធីទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅបែបណាក៏ដោយ ហើយសច្ចភាពនេះរឹតតែសមស្រប នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដោយហេតុថា ជនជាប់ចោទទាំងពីររូបនេះ ម្នាក់មានអាយុ ៨៣ ឆ្នាំ និងម្នាក់ទៀតមានអាយុ ៨៧ ឆ្នាំ។*" ហើយលើសពីនោះ "*វានៅតែសមស្របក្នុងក្របខណ្ឌនៃការការពារខ្លួន ដែលធានាដោយមេធាវីតែមួយក្រុម។*"

១៤. ចាប់ពីមានសំណេរនេះតមក ជំហររបស់មេធាវីការពារក្តីត្រូវបានពង្រឹងដោយការដែលការងារដែលបានអនុវត្តរួចសម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខ បង្ហាញឲ្យឃើញថា នឹងត្រូវការកម្លាំងនៃក្រុមការងារទាំងមូលរបស់មេធាវីការពារក្តី (ដែលគួរឲ្យស្តាយ មានចំនួនតិច) សម្រាប់ការតាក់តែងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ។ ការងារស្រាវជ្រាវ តាក់តែងគំនិតសំយោគ និងជម្រើសយុទ្ធសាស្ត្រ ត្រូវការពេលវេលា -ក្រៅពីមធ្យោបាយធនធានមនុស្សចាំបាច់ - ចំពោះ លោក ខៀវ សំផន ដែលជាមនុស្សមានវ័យចំណាស់នោះក៏មានន័យផងដែរថា ត្រូវមានពេលវេលា និងថាមពលចាំបាច់សម្រាប់សិក្សាលើឯកសារការងារធ្វើការអធិប្បាយ និងពិភាក្សាជាមួយសមាជិកក្រុមការពារក្តីរបស់គាត់។

[17] *Le Procureur c. Ratko Mladic*, affaire n°IT-09-92-PT, *Decision on Consolidated Prosecution Motion to Sever the Indictment, to Conduct Separate Trials, and to Amend the Indictment*, 13 octobre 2011, par. 31.

[18] បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែម លើសំណុំរឿង ០០២ និងលើការកំណត់វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ **E301/9/1/1/1**កថាខណ្ឌទី ៤៤

១៥. វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការគូសបញ្ជាក់នៅទីនេះថា *"ប្រតិទិនសវនាការសម្រាល"* នៅក្នុងអំឡុងពេលតាក់តែងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលកំណត់នៅក្នុងដីកា គ្រាន់តែជានុយបញ្ឆោតប៉ុណ្ណោះ។ ពីព្រោះថា ប្រតិទិននេះ គ្រោងធ្វើសវនាការបីថ្ងៃ ទៅតាមម៉ោងពេល ដូចក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ដដែល ដែលត្រូវគ្នាតិច ឬច្រើនទៅនឹងការបើកសវនាការ បី ឬបួនថ្ងៃ ដូចធ្លាប់ធ្វើឡើងនៅក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០១។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ថ្ងៃសវនាការទាំងនោះ ឃ្លាតចន្លោះពីគ្នាដោយថ្ងៃឈប់សម្រាកថ្ងៃបុណ្យជាច្រើន ដោយមិនរាប់ថ្ងៃចុងសប្តាហ៍ ដែលក្នុងអំឡុងពេលនោះ មេធាវីការពារក្តីមិនអាចចូលមន្ទីរឃុំឃាំងឡើយ។

១៦. របាយការណ៍សុខភាពដែលធ្វើឡើងនៅខែមិនា ឆ្នាំ ២០១៤ ដែលតាមរយៈរបាយការណ៍នោះ អង្គជំនុំជម្រះបានកំណត់ប្រតិទិន "សម្រាល" របស់ខ្លួននោះ ក៏ជាការបញ្ឆោតមួយដែរ។ បរិបទដែលរបាយការណ៍នេះធ្វើឡើង ធ្វើឱ្យរបាយការណ៍នោះ មិនមានភាពប្រាកដប្រជា ដែលគេលែងប្រើ នោះគឺជាអ្វីដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងតាំងពីពេលមុនម្ល៉េះ។[19] សេចក្តីនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញ ដោយការចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យពីរដងរបស់ លោក ខៀវ សំផន ក្នុងពេលក្រោយមកទៀត គឺលើកចុងក្រោយ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា កន្លងទៅនេះ ខណៈដែលលោកកំពុងតែ ធ្វើការលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់លោក។

១៧. តែថា ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះរក្សាប្រតិទិននៃសវនាការដំបូងនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា នោះ លោក ខៀវ សំផន នឹងចំណាយម៉ោងពេលដ៏ច្រើនលើសវនាការ និងការរៀបចំចាំបាច់នានា ហើយលោកនឹងពេលតិចតួចសម្រាប់ធ្វើការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមលើសំណុំរឿង ០០២/០១ ដែលជាចំណុចសំខាន់ព្រោះថាវានឹងជះឥទ្ធិពលទៅលើសំណុំរឿង ០០២/០២ ដែរ។ ជាការច្បាស់ណាស់ដែលថា ចំណាស់លោកទៅហើយ សមត្ថភាពផ្តង់អារម្មណ៍ និងគិតពិចារណា មិនដូចគ្នាទេ

---

[19] សារអេឡិចត្រូនិចនៃក្រុមមេធាវីការពារក្តី ជូនចំពោះអង្គជំនុំជម្រះ ក្រោមចំណងជើងថា "បន្ទាប់ពីរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់ លោក ខៀវ សំផន" ថ្ងៃទី២៧ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១៤ នៅម៉ោង ១១ម៉៤៦។ មានភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ។ សំណើជាបន្ទាន់សុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ លើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២

ប្រសិនជាប្រៀបធៀបការតាមដានការងារពីក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង តាមល្បឿនដំណើរការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោក ជាមួយនឹងការចូលរួមពេញមួយថ្ងៃក្នុងសវនាការ ដែលលោកត្រូវត្រៀមរៀបចំមុនថែមទៀតផង។ ដោយមិននិយាយពីការប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់លោក លោក ខៀវ សំផន មិនអាចត្រូវដាក់ឲ្យប្រឈមទៅនឹងជម្រើសមួយ ក្នុងចំណោមនីតិវិធីពីរដំណាលគ្នា ដែលជម្រុញឲ្យលោក ត្រូវបោះបង់ចោលការការពារក្ដីរបស់លោកអស់មួយផ្នែកបានឡើយ។

១៨. ដូច្នេះ ការពិ ចារណាឡើងវិញលើដីកានេះ គឺពិតជាចាំបាច់ណាស់ ដើម្បីចៀសវាងការរំលោភរំលោភលើសិទ្ធិរបស់ លោក ខៀវ សំផន ក្នុងការទទួលបានការកាត់សេចក្ដីមួយប្រកបដោយយុត្តិធម៌។ ពីព្រោះថា តាមរយៈដីកានេះ អង្គជំនុំជម្រះបានរារាំងយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ទៅនឹងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និងជាក់ស្ដែងនូវសិទ្ធិរបស់លោក ខៀវ សំផន ក្នុងការធ្វើបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងការផ្ដន្ទាទោសលោក ហើយវាប៉ះពាល់ផងដែរដល់សិទ្ធិ ទទួលបានពេលវេលា និងមធ្យោបាយចាំបាច់សម្រាប់រៀបចំការការពារ ក្ដីរបស់លោក។ [20]

ដីកាបណ្ដាលឲ្យបាត់សមភាពរវាងគូភាគី

១៩. បន្ទុកដ៏ធ្ងន់ក្នុងការទ្រាំទ្រនីតិវិធីពីរក្នុងពេលដំណាលគ្នា មិនត្រឹមតែជាការរំលោភលើសិទ្ធិរបស់ លោក ខៀវ សំផន ក្នុងការការពារខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ តែការជាការបំបាត់សមភាពនៃគូភាគីផងដែរ។ ភាពខុសគ្នានៃសមាសភាពក្រុមការងារ រវាងក្រុមមេធាវីការពារក្ដី និងការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវបានរំឭកឡើងជាច្រើនលើកដោយមេធាវីការពារក្ដី។ ក្រៅពីចំនួនសហព្រះរាជអាជ្ញាដែលផ្លាស់វេនគ្នាធ្វើការនៅក្នុងសវនាការ ចំនួនកកម្មសិក្សាការីដ៏ច្រើនដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាទទួលបាន មិនអាចប្រៀបបានទៅនឹងចំនួនកំណត់ដែលអនុញ្ញាតដល់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដីឡើយ។ ច្រាសមកវិញ មេធាវីការពារក្ដីមានចំនួនពីររូប[21] សម្រាប់ជនជាប់ចោទម្នាក់ ហើយក្នុងពេលតែមួយ

[20] សេចក្ដីសម្រេច **E284/2/1/2** កថាខណ្ឌទី៦ និងកំណត់ជើងទំព័រទី១២ និងទី១៣។

[21] ???

ត្រៀមការសួរចម្លើយ និងអន្តរាគមន៍ផ្ទាល់មាត់ ចូលរួមក្នុងសវនាការ ហើយត្រូវសរសេរសារណានានាក្នុងអំឡុងពេលនៃនីតិវិធីទាំងមូល។ ពិតមែនតែការងារទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានការចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាព និងមានតម្លៃពីអ្នកពិគ្រោះយោបល់ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងនោះមិនអាចពុះជ្រែកខ្លួន ឬបំពេញការងារជាច្រើនមុខក្នុងពេលតែមួយ ហើយក៏មិនអាចបំពេញការងារជាប់រហូតដែរហើយការងារខ្លះទៀតសោត ក៏មិនអាចផ្ទេរឱ្យពួកគេបានទៀត។

២០. ដូច្នេះ ការបង្ខំឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តីបំពេញការងារសំខាន់ក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខផង ដោយចូលរួមក្នុងកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ផង មានន័យថាហាក់ដូចជាដាក់ក្រុមមេធាវីឱ្យស្ថិតក្នុងស្ថានភាពទាបជាងសហព្រះរាជអាជ្ញា។ ពីព្រោះថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមានបន្ទុកការងារដែលត្រូវបំពេញតិចជាង នៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ (បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមានតែលើផ្នែកអង្គច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ *"ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ច្បាប់"*)។[22] ទាំងនេះធ្វើឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអាចពង្រឹងការងារខ្លួនសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ដូចជាដាក់ការស្នើសុំបន្ថែមនូវឯកសារថ្មីៗជាច្រើន (នៅចុងឆ្នាំ២០១៤!) ដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីមិនទាំងមានពេលពិនិត្យមើលផង។[23] ដូច្នេះ ដីកាសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា និងធ្វើឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តីចុះខ្សោយ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃមធ្យោបាយប្រើប្រាស់ដើម្បីជាតំណាង និងជួយជ្រោមជ្រែង លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងនីតិវិធី រីឯសហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុង សំណុំរឿង ០០២ នឹងមានបន្ទុកការងារតិចជាង។

២១. វាជាការច្បាស់ណាស់ដែលថា ការថ្លឹងថ្លែងលើផលវិបាក រវាងការរក្សាប្រតិទិនដូចបានកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ និងភាពចាំបាច់ក្នុងការកាត់សេចក្តីឱ្យបានឆាប់រហ័ស គឺជាហេតុផលសមគួរក្នុងការលើកកាលបរិច្ឆេទនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ទៅក្រោយពេល

---

[22] សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខចំពោះសេចក្តីសម្រេច នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ E313/3/1

[23] បញ្ជីឯកសារបន្ថែមសម្រាប់សវនាការ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៨០(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ E313/3/1 (ជាមួយនឹងឧបសម្ព័ន្ធចំនួន៣ច្បាប់)

ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ។ ពីព្រោះថា ធ្វើបែបនោះ សិទ្ធិនៃភាគីក្នុងការដឹកនាំការវិនិច្ឆ័យក្តីក្នុងថិរវេលាសមស្រប នឹងត្រូវអនុវត្តដោយមិនបង្កព្យសនកម្ម និងការខាតបង់ប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទឡើយ។

II. អំពីចំណុចសេសសល់ដែលត្រូវកំណត់ដើម្បីឲ្យសំណុំរឿង ០០២/០២ ដំណើរការល្អ

បញ្ហាច្រានចោលក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅមិនទាន់បានសម្រេចនៅឡើយ

២២. ម្យ៉ាងវិញទៀត វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការរំឭកថា មានចំណោទបញ្ហាមួយចំនួនដែលមិនទាន់បានដោះស្រាយ ស្តីពីបែបបទដំណើរការនៃសំណុំរឿង ០០២/០២។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងរួចមកហើយថា ប្រសិនបើមិនព្យួរសំណុំរឿង ០០២/០២ ទេនោះ យើងខ្ញុំស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះថ្មីសម្រាប់វិនិច្ឆ័យក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២។ ការស្នើសុំបដិសេធចោលចៅក្រមមួយផ្នែកក្នុងអង្គជំនុំជម្រះ ក៏ត្រូវបានដាក់ស្នើឡើងដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក នួន ជា ផងដែរ នៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤។[24] ប្រសិនបើមិនមានគ្រោងទុកសំណេរស្តីពីការព្យួរនីតិវិធីក្នុងករណីបែបនេះទេ នោះហេតុផល និងការសន្សំពេលវេលាក្នុងការកាត់សេចក្តី នឹងត្រូវរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចមួយដែលអាចទទួលលទ្ធផលមួយ គឺត្រូវត្រឡប់មកចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២/០២ សាដើមឡើងវិញ។

ភាគីនៅមិនទាន់បានដឹងនៅឡើយពីអ្វីដែលអង្គជំនុំជម្រះបច្ចុប្បន្ន ឬអង្គជំនុំជម្រះនាពេលខាងមុខចាត់ទុកថាបានពិភាក្សារួច

២៣. ម្យ៉ាងវិញទៀត ទោះបីជាមាន ឬមិនមានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះក៏ដោយ ក៏ភាគីនៅមិនទាន់បានដឹងនៅឡើយ ពីអ្វីដែលចាត់ទុកថាបានពិភាក្សារួច នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១

[24] *NUON Chea Application for Disqualification of Judges NIL Nonn, YA Sokhan, Jean-Marc LAVERGNE, and YOU Ottara* ថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ E314/6

ហើយមិនអាចយកមកពិភាក្សាជាថ្មី នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២[25] ឡើយ។ វាជាការច្បាស់ណាស់ដែលថាបញ្ហានេះជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងខ្លឹមសារនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ភាគី។ ពីព្រោះថា អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចចាត់ទុកថាសេចក្តីសន្និដ្ឋានចេញពីបណ្តឹងសាទុក្ខថាជាអាជ្ញាអស់ជំនុំបានឡើយ ប្រសិនបើគ្មានការអះអាងបន្ថែមពីតុលាការកំពូលទេនោះ។ ដូច្នេះ សេចក្តីសម្រេចទាត់ចោល ឬមិនទាត់ចោលការជំទាស់ខាងមុខ អាចបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ លុះត្រាតែមានសម្អាងហេតុ និងអំណះអំណាងក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ភាគី។

អង្គជំនុំជម្រះមិនបានសម្រេចលើការជំទាស់ប្រឆាំងនឹងព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

២៤. ក្រុមមេធាវីការពារក្តីគិតទុកមុនពីការពិភាក្សាដេញដោលដ៏កក្រើករំពើកនៃនីតិវិធី ទៅលើអ្វីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមានបំណងយកធ្វើជាភស្តុតាង សម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២។ អង្គជំនុំជម្រះមិនបានផ្តល់ហេតុផលសម្អាងទៅលើការជំទាស់ដែលលើកឡើងដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តី[26] ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជីឈ្មោះសាក្សីផ្តល់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា នៅឡើយ។ ទាំងនេះជាចំណុចសំខាន់ដែលត្រូវសម្រេចជាមុន ដើម្បីឲ្យភាគីរៀបចំខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបសួរនៅថ្ងៃខាងមុខ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីពិតជាចង់ឲ្យការផ្តល់ហេតុផលនៃការទាត់ចោល ឬការទទួលយកសាក្សីមិនយឺតយ៉ាវដូចសេចក្តីលើសាក្សីដែលត្រូវកោះអញ្ជើញក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ ដែលបានបង្ហាញនៅថ្ងៃចេញសាលក្រមតែម្តង។[27] ម៉្យាងទៀត នោះគឺជាបណ្តឹងដែលបានរំឭកនៅក្នុង

---

[25] សេចក្តីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមលើសំណុំរឿង ០០២ និង វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ E301/9/1ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤។ ឯកសារ E305/9 (“ការជំទាស់ E305/9”) កថាខណ្ឌ ២៨-៣១ ។ ការបង្ហាញពីបញ្ហាអង្គច្បាប់ដែលមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន មានបំណងលើកឡើងនៅក្នុងសវនាការបឋមសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ **E305/11** កថាខណ្ឌទី៧ ។ ឯកសារស្នើឡើងដោយមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ **E305/12** កថាខណ្ឌទី ២២-២៣ និងទី២៦។

[26] ការជំទាស់ E305/9

[27] សេចក្តីសម្រេចស្តាពរស្តីពីសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលត្រូវស្តាប់សក្ខីកម្មនៅក្នុងសំណុំរឿងសំណើជាបន្ទាន់សុំឲ្យពិចាណាការឡើងវិញ លើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង

ក្របខណ្ឌនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខលើសាលក្រម។

ជនជាប់ចោទនៅតែមិនទាន់ដឹងពីតើអង្គហេតុដែលមិនបានបញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ នៅជាយ៉ាងណា

២៥. នៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចរបស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤[28] ថ្វីត្បិតតែបានព្យួរជាបណ្ដោះអាសន្ននូវបន្ទុកដែលមិនទាន់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ក្ដី អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានរំឭកថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានករណីយកិច្ចកំណត់រាល់បន្ទុកដែលខ្លួនទទួលបានក្នុងបណ្ដឹង។ នៅពេលមុននោះ បើទោះបីជាគម្រោងវិសោធនកម្មលើទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានបង្ហាញក្រោយមក ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅកាន់គណៈកម្មាធិការនីតិវិធី ជាមួយនឹងការជំទាស់មួយចំនួនរបស់មេធាវីការពារក្ដី ដែលត្រូវបង្ហាញជូនតាមរយៈអង្គភាពគាំពារការការពារក្ដី យ៉ាងណាក្ដី រហូតមកដល់ថ្ងៃនេះមិនទាន់មានអ្វីដែលបានសម្រេចនៅឡើយ រីឯសហព្រះរាជអាជ្ញានៅតែមិនច្បាស់លាស់អំពីបែបបទនៃការវិនិច្ឆ័យបន្ទុកដែលនៅសេសសល់នោះឡើយ។ វាជាចំណុចដ៏សំខាន់ដែលត្រូវដោះស្រាយ មុនចាប់ផ្ដើមសំណុំរឿង០០២/០២ ពីព្រោះថាបើនិយាយពីការជំទាស់នៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល និងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការការពារក្ដី វាជារឿងសំខាន់ណាស់។

២៦. រាល់ចំណុចដែលត្រូវពិភាក្សា និងសម្រេចជាមុន មុនចាប់ផ្ដើមសំណុំរឿង០០២/០២ នេះក៏ជាការគប្បីកុំកំណត់ការផ្ដើមធ្វើសវនាការ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៤ ហើយទោះជាយ៉ាងណា មិនត្រូវធ្វើមុនដាក់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខលើសាលក្រមឡើយ។

០០២/០១ ថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ **E312**

[28] សេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ របស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសម្រេច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមលើសំណុំរឿង ០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ **E301/9/1/1/3** កថាខណ្ឌ ៨៩-៩០

២៧. **អាស្រ័យហេតុនេះ** ក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់ លោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះមេត្តា

- ពិនិត្យឡើងវិញនូវ *"ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២"*[29] ដែលកំណត់ការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង០០២/០២ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៤ ។
- ជូនព័ត៌មាន និងវិនិច្ឆ័យថាការចាប់ផ្តើមសវនាការ នឹងត្រូវកំណត់នៅកាលបរិច្ឆេទក្រោយ ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខលើសាលក្រមដែលប្រកាសថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ពាក់ព័ន្ធនឹង សំណុំរឿង០០២/០១។
- សម្រេចឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី ស្តីពីអ្វីដែលមេធាវីរក្សាការស្នើសុំ ដើម្បីឱ្យចៅក្រម និល ណុន ចៅក្រម Sylvia CARTWRIGHT ចៅក្រម យ៉ា សុខន ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE ចៅក្រម យូ ឧត្តរា និងចៅក្រម Claudia FENZ ត្រូវជំនួសដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះថ្មីដែលមានបេសកកម្មវិនិច្ឆ័យក្តី ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ដោយឥតលម្អៀង ដោយអនុវត្តតាមវិធាន៣៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

ហើយទោះជាយ៉ាងណា

- ព្យួរនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿងសំណុំរឿង០០២/០២ ដរាបណាមិនទាន់បានសម្រេចលើការស្នើសុំមុនៗទាំងស្រុងនោះទេ។

រក្សាសិទ្ធិកែប្រែគ្រប់យ៉ាង
និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Arthur VERCKEN	ភ្នំពេញ ប៉ារីស ប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

[29] ដីកាសម្រេច **E316**
សំណើជាបន្ទាន់សុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ លើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២